

Sundhallarbyggingin: Tala baðgesta 1937, Reykjavíks opvarmning ved jordvarme 1936

Bjarni Benediktsson – Sundhallarbyggingin: Tala baðgesta 1937, Reykjavíks opvarmning ved jordvarme
1936

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnmalamaðurinn
Askja 2-7, Örk 7

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

No.

No.

Sundbollar-vepplýsingar

19

19

19

19

»Leitz« — Octavo

Samtals.

4928
19811
17359
14973
11570
11191
13504
14847
18982
14376
141541

1 bað-
gestir
meðal-

24.361.05
8.774.85
6.474.00
7.096.25
1.034.20
3.337.50
4.458.5
7.946.6
9.392
2.002
34
11.75
9
7
88

LS
28
11
59
73
70
1
4
36

SUNDHÖLL REYKJAVÍKUR

Tala baðgesta á tímabilinu 24/3. til 31/12. 1937.

	Karlar.	Konur.	Drengir.	Stúlkur.	Fl.karlar.	Fl.konur.	Skólab.	Samtals.
Marz	1694	523	1507	1204				4928
Apríl	7731	3980	3923	3211	196	103	667	19811
Mai	6939	3166	3143	3059	176	47	829	17359
Júní	6013	3207	2022	3515	99	34	83	14973
Júlí	4947	2057	1668	2667	146	69	16	11570
Águst	4339	1923	1532	2953	162	117	165	11191
Sept.	5789	2006	2245	3068	272	124		13504
Okt.	5653	1806	2849	2074	270	134	2061	14847
Nov.	6703	2343	2879	2136	481	205	4235	18982
Des.	5559	1225	2603	1595	308	132	2954	14376
Samt.	55367	22236	24371	25482	2110	965	11010	141541

Á þeim 280 dögum er Sundhöllin var opin s.l. ár, voru 130.531 baðgestir fyrir utan skólaböð, og verður meðaltalið því 466 baðgestir á dag starfsárið 1937. (Ef skólaböðin eru meðtalin verður meðaltalið 505½ baðgestir á dag).

TEKJUR

S.H.R. fra 24/3. til 31/12. 1937.

Marz	kr. 3.019.75	Sund karlar	kr. 24.361.05
Apríl	" 14.097.95	Sund konur	" 8.774.85
Mai	" 11.319.35	Sund drengir	" 6.474.00
Júní	" 10.355.70	Sund stúlkur	" 7.096.25
Júlí	" 8.714.55	Sundfjel.afn.gj	" 1.034.20
Águst	" 7.165.55	Áhorfendur	" 3.337.50
Sept.	" 8.172.70	Afsl.miðar	" 4.458.50
Okt.	" 8.441.98	Ýmislegt l.á s.föt	" 7.946.60
Nov.	" 9.873.35	Mánaðarkort fullu.	" 9.392.50
Des.	" 7.143.37	Mánaðarkort barna	" 2.002.00
		Mánaðarkort stúd.	" 345.00
		Sundkennslugjöld	" 11.757.70
		Tekjur af sundmötum	" 995.58
		" af þvottah.	" 328.52
Samt.	kr.88.304.25	Samtals	kr. 88.304.25

G J Ö L D (Bráðabirgðayfirlit) :

Kaup starfsfólks	kr. 53.191.19
Rafmagn	" 8.564.91
Til Vatns- og Hitaveitu	" 4.000.-
Skrifstofukostnaður	" 3.740.87
Hreinsiefni	" 4.196.17
Hreingerning	" 453.50
Tryggingar og skattar	" 911.64
Viðhald á husi og vjelum	" 1.922.95
Óviss útgjöld	" 9.577.83
Skrifstofugögn	" 1.194.88

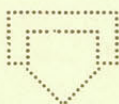
Kr. 87.753.94

REYKJAVIKS OPVARMNING VED JORDVARME

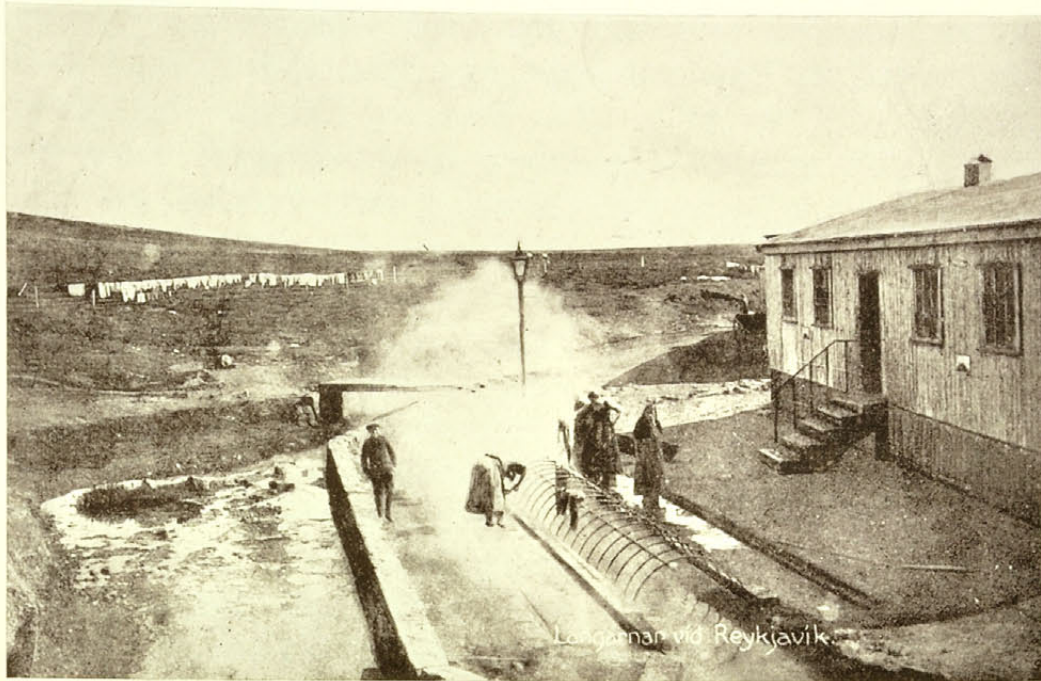

REYKJAVÍK – MCMXXXVI – STEINDÓRSPRENT H.F.

REYKJAVIKS OPVARMNING VED JORDVARME

REYKJAVÍK – MCMXXXVI – STEINDÓRSPRENT H.F.

Varm Kilde ved Reykjavik, udbygget til Tøjvaskning.

DA Ingolf Arnarson fandt sine Höjsædesøjler for mere end 1000 Aar siden og rejste den første permanente Boplag paa Island steg Dampen op fra Jordens Indre, hvorfor Ingolf kaldte sin Boplads Reykjavik. Siden har det varme Vand ustandselig strömmet op til Jordens Overflade i Reykjaviks umiddelbare Nærhed. Det er gennem Tiderne blevet benyttet til Tøjvask og Kilderne blev i Aaret 1902 udbyggede til dette Brug. Under Verdenskrigen, da Brændsel næsten ikke var til at fremskaffe og hvert Kilo Kul kostede henimod en Krone, foregik praktisk talt al Byens Tøjvask her og de store Besværligheder og Omkostninger, som Transporten frem og tilbage havde i Færd med sig, bevirkede, at man i 1920

begyndte at overveje, om det ikke vilde betale sig, at føre det varme Vand til Byen og udnytte det der, baade til Vask og Badning. Til Badning havde Kildernes varme Aflöbsvand længe været benyttet efter Opspædning med koldt Vand og allerede i 1880 Aarene var der

Borehul ved Reykjavik.

udgravet et Svømmebassin, hvor der undervistes i Svømning. Senere er Svømmebassinet opbygget af Beton og udstyret med varme og kolde Tillöbsledninger og Indretning til Tömning af Bassinet for Rensning.

De nævnte Overvejelser førte til, at man i 1923 forudsaa, at det maatte kunne lykkes at benytte det varme Vand til Byens delvise Opvarmning, navnlig hvis det lykkedes at foröge Vandmængden ved Boringer, hvad man var tilbøjelig til at tro.

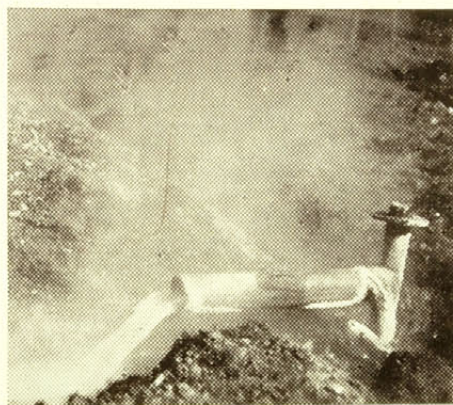
I 1926 formaaede Byraadet en islandsk Videnskabsmand, som specielt har undersøgt islandske varme Kilder, til at rejse til Italien og der ved Selvsyn indhöste Erfaringer angaaende de i Larderello foretagne Boringer og de der ved Jordvarme drevne industrielle Anlæg.

I 1927 blev det overdraget 3 Ingeniörer at foretage Maalinger af Vandføringen i Kilderne og at fremkomme med en Betænkning angaaende Rentabiliteten af et Anlæg til Opvarming af en under Opførelse værende Komuneskole, af Landshospitalet, som ogsaa var under Bygning

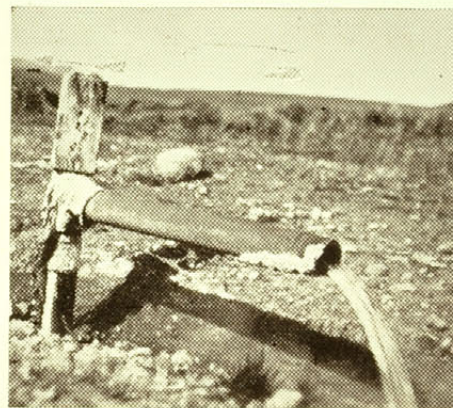
og af enkelte andre Bygninger, samt en Svømmehal, hvor man tænkte sig at benytte Spildevarmen fra de omtalte Bygninger.

Den fremkomne Betænkning var saa lovende, at at den førte til, at Byraadet i Aaret 1928 lod paabegynde Boringer i de varme Kilders Terrain. Disse gav som Resultat, at Vandmængden forøgedes ret betydeligt og allerede i December 1928 forelaa der et Projekt over Udnyttelse af det varme Vand ved Anlæg af en Pumpestation ved Kilderne og en Ledning til Byen, der skulde kunne føre saa meget varmt Vand, som man nu mente, at der kunde fremskaffes ved yderligere Boringer. Samtidig udarbejdedes der Projekt om Rentabiliteten af et Anlæg for saa meget Vand, som vilde udkræves til hele Byens Opvarming, om det skulde kunne fremskaffes i dens umiddelbare Nærhed og i modsat Fald af et Anlæg, som skulde tage Vandet fra Jordvarmezonen ved Reykir i omtrents 17 Kilometers Afstand fra Byen.

Fortsatte Boringer i Reykjaviks Omegn gav ikke det forventede Resultat, muligvis fordi det benyttede Bor var for lille. Byraadet bestemte sig derfor til at bygge et lille Anlæg til Udnyttelse af det forhaandenværende varme

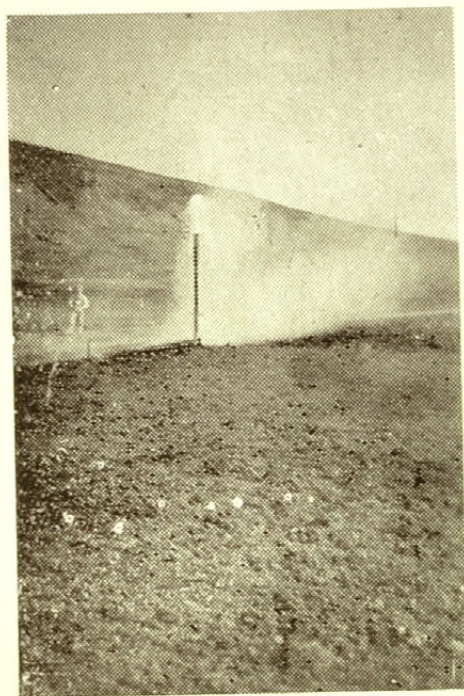

Borehul ved Reykir.

Borehul ved Reykir.

Vand, for ogsaa derigennem at höste Erfaringer, inden det senere kom til Anlæg af en Jordvarme-Central for hele Byen. Dette Anlæg udförtes i 1930 og nu opvarmes Landshospital og 2 Kommuneskoler, i alt 6 store Bygninger, og 56 Vaaningshuse fra dette Anlæg og forsynes med varmt Vand til Badning og al Slags Brug. Desuden for-

Borehul ved Reykir.

synes det gamle Svömmebassin med varmt Vand og der er reserveret Vand til den snart fuldförte Svömmehal i Byen. Anlægget bestaar af en i Jorden nedsænket Pumpestation ved Kilderne med 3 installerede elektrisk drevne Pumper og en Rörledning, hvis samlede Længde — Husledninger ikke indbefattet — er 4915 Meter. Den nyttige Vandmængde er ca. 15 Liter i Sekundet. Vandet er ca. 93° C. Det dybeste Borehul er 246 Meter dybt.

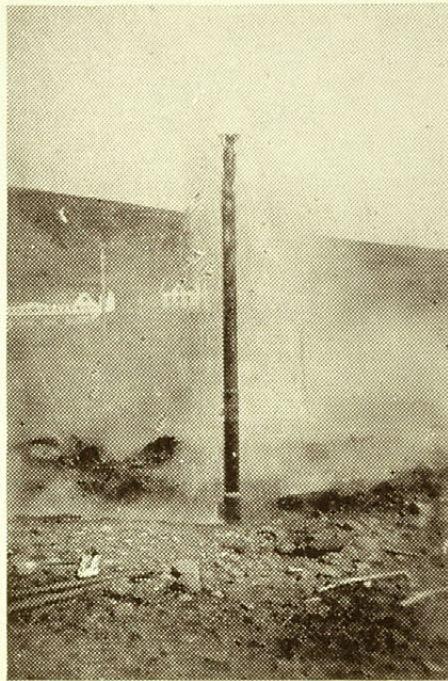
Man vendte sig nu til yderligere Undersögelse af Forholdene ved Reykir, der som för nævnt ligger ca. 17 Kilometer fra Reykjavik og hvor Jordvarmen i en Aarrække har været taget i Gartneriets Tjeneste. I Agust 1932 foretoges der Maalinger af det her overfladisk löbende varme Vand og man fandt at Vandmængden svarede til ca. 106 Liter 82° C. varmt Vand i Sekundet, hvilket er nærved en Tredjedel af hvad der udkræves til Reykjaviks Opvarmning.

Reykjaviks Kommune erhvervede nu i 1933 Retten

til at foretage Boringer i det nævnte Landomraade og paabegyndte Undersøgelserne samme Aar med de samme Boreredeskaber, som man för havde benyttet. Resultatet var saa lovende, at Kommunen allerede i 1935 erhvervede Retten til Udnyttelse af alt det varme Vand, som maatte fremkomme i dette paa varme Kilder saa rige Terrain.

Borningerne fortsættes stadig og i Öjeblikket flyder der op af 14 Borehuller godt 97 Liter i Sekundet. Vandets Temperatur er 84 á 86° C., dog kun 82° i et enkelt Borehul. Den dybeste Boring er fört ned til 368 Meters Dybde, hvor Jordvarmen er 90,5° C.

For hurtig at komme til fuld Klarhed over, hvorvidt man med Sikkerhed kan regne med at faa tilstrækkeligt Vand ved Reykir til hele Byens Opvarming, har Byraadet köbt et större Bore-Maskineri, som vil blive installeret i dette Aar og man gör sig sikkert Haab om, at den mangeaarige Dröm om, at Skorstensrögens Plage maa forsvinde i Reykjavik, snart gaar i Opfyldelse, og at det ofte kolde Vejrlig maa besejres indendörs, uden at der fra andre Lande, med stor Bekostning, skal indföres Tusinder af Kultons.

Borehul ved Reykir.

AP-11180

Borgarstjórnin í Reykjavík

Reykjavík

Gjörð svo vel að auðkenna öll bréf viðvíkjandi þessu máli þannig

22/11-1922

A fundi vegandudan 2 þannars
er gl. g. - annars
gl. g. - annars. El. Gestur - A. S. g.
Njórnir d. l. A. g. g. s.

þennu fram at menn vilja leita
at þessa heort elbi sei ant at
leita leita vatnit til þess.

9 febr. 1929 er borgarst. falið að
tala við dómurh. um að ríkið leysi
fram helming kostnaðar við sundhallar-
byggingu.

17. apríl '29 kemur fram, að áætlaður
kostn. við sundh. vort: 320 þús. kr.
120 des. '29 kemur fram að kostnaður vort:
400-500 þús. kr.
9 jan. febr. samþykkið hefur: að
skora á fmr. borgarstj. að fá sund-
hallarh. svo breytt, að ríkissjóður
leysi fram helming kostnaðar allt
að 250 þús. kr.

1931 hóf um ríkið og tilraunir
til að fá l. breytt.

1933 samþ. till. St. G. St. um að
fá 100 þús. kr. greiddar ~~á~~ til
úr ríkissjóði, svo að sundh. vort
fallandi. Þetta samþykkt. og ráðun-
skrifat 27. apríl. '33

8. ág. skrifar f. Bv. og veitar
að greita framleiðt með því að
heimild til að greita það sé fallin
vitan, skr. l. 28 og bréf. mh. 5/8. 29.

létur 13/8. 134 l. febr. '34
til byrjunar vortu mest: 5 bet: 5 að greita 100 þús.
100 þús. vortu mest: 5 bet: 5 að greita 100 þús.
greidda á áminn verkfr. vortu mest: 5 bet: 5 að greita 100 þús.
1934. vortu mest: 5 bet: 5 að greita 100 þús.

Greiðslu 655 þús. frá af helan ríkið greitt
100 þús. frá
1937 30. nóv.

A fundi vinnu: G. S., G. D. Pétur
slakki og B. J. Jónsson
leagan vegavefnd til B. J. Jónsson
at hún feli borgarstjórn að leita sam-
vinnu við landsstjórn og næsta Alþingi
um byggningu sundhallar í Reykjavík og
sér sérstaklega athugasemji möguleika
at boma kemmi upp fyrir 1930. -
Þetta sítan samþykkt í borgarstjórn.

Þreif dómur- og kirkju- málverk.

25. júlí '28.

"Landsstjórnin hefur þegar fyrir sitt
lest: handbæran sínum skerf af fjátt
þessa verks, og mun geta greitt það í
jöfnu blutfalli við framlag borgarinnis
eftir því sem lögin mæla fyrir".

5. ág. 1929. upphv. at sundh. samþykktur.

"Landsstjórnin vill enn fremur
auðvænta áttun gefit leit um at greita
framlag sitt metan það auðvænt
til helminga met: við lögum
kostnað: borgarstj.".

"Stjórnin vill setta sig við þann
hættu á verkunum, at húnit verð: fokr
helt kost: 5 1930, og til hús: at öllu
lest: kost: 5 1930."

P. G. segist fyrst vita um sundkennsla : Sundl. vit hær
1873.

1884 er stofnat Sundfélag : heyrjavík með 100 félögum

1886 er að tilheutum heyravstjórnar bygt hús við Sundlau
: hevík.

Stítaveitan frá heyravík fullgert 1930.

Fyrst: samn. um hluta af Sundhallarbyggingu var gerð
21. des. 1929.

Byggt eftur : júlímánuð: 1935

ylfi 20 met : Sundhöllinni -
d. yl - 10 - 15.

Tala baðgesta Sundhallar Reykjavíkur frá 24/3. til 1/10.'37.

	Karlar.	Konur.	Drengir.	Stúlkur.	Fél.karl.	Fél.kon.	Skólab.	Samtals	
Marzm. ²⁴ 31.	1694	-	523	-	1507	-	1204	-	4928
Aprílm.	7731	-	3980	-	3923	-	3211	-	19811
Maím.	6939	-	3166	-	3143	-	3059	-	17359
Júním.	6013	-	3207	-	2022	-	3515	-	14973
Júlím.	4947	-	2057	-	1668	-	2667	-	11570
Ágústm.	4339	-	1923	-	1532	-	2953	-	11191
Sept.m.	5789	-	2006	-	2245	-	3068	-	13504
1/10. Samt.	37452	-	16862	-	16040	-	19677	-	93336

Um miðjan okt. ylfir 100 þús baðgestir

Tekjur Sundhallar Reykjavíkur frá 24/3. til 1/10.'37.

Marzmánuður (24-31.)	kr.	3.019,75
Aprílmánuður	"	14.097,95
Maímánuður	"	11.319,35
Júnímánuður	"	10.355,70
Júlímánuður	"	8.714,55
Ágúst mánuður	"	7.165,55
September mánuður	"	8.172,70
Samtals	kr.	62.845,55

Gjöld Sundhallar Reykjavíkur frá 24/3. til 1/10.'37.

1. Kaup starfsmanna	kr.	32.394,44
2. Gjald til hitav.ásetl.	"	2.500,00
3. Rafmagn	"	2.027,73
4. Skrifstofukostnaður	"	3.067,26
5. Hreinsiefni	"	2.669,91
6. Hreingerning	"	453,50
7. Tryggingar og Skattar	"	911,64
8. Viðhald á húsi og vélum	"	822,01
9. Óvissútgjöld	"	7.848,32
10. Kaup á skrifstofugögnum	"	1.194,88
Samtals	kr.	53.889,69